

Könyvnyomtatás-tendenciák Európában

Kaszai Sándor

Canon

A nyomdaiparban a pandémia kedvezőtlen hatásai legkevésbé a címke- és csomagolóanyag gyártást és a könyvnyomtatást érintették. A könyvnyomtatás Európában meghatározó iparág, mely a technológia fejlődésével együtt új érába lép.

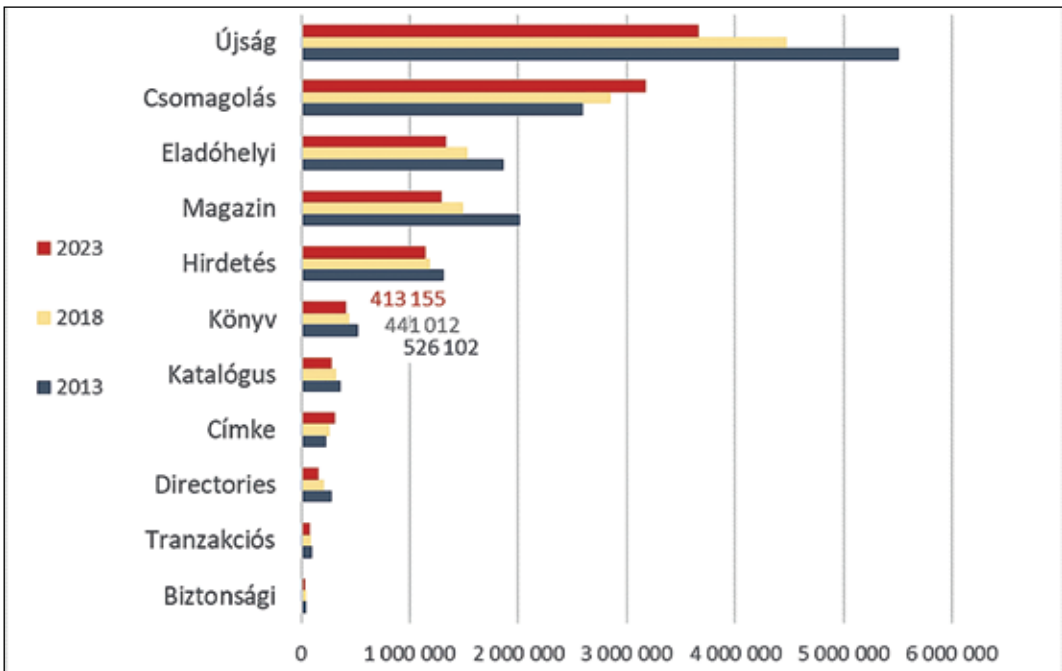
A digitális nyomtatásban rejlő üzleti lehetőségek a kiadók marketing- és üzleti stratégiáját is alakítja, és ez a nyomdák szolgáltatásait is meghatározza.

A KÖNYVPIAC TRENDJEI

Egyre nagyobb számban készülnek kiadványok, de címenként egyre kisebb példányszámban. Az e-book terjedése nem jelenti a nyomtatott könyv népszerűségének csökkenését. A két kivétel jól megél egymás mellett.

Nagy a közlési kedv, sok új író, szerkesztő jelentetne meg tematikus köteteket, ugyanakkor ez a kiadóknál üzleti kockázatokat rejt. Nehezen becsülhető meg a megjelent könyvek értékesítési volumene, és ha ez elmarad a tervezettől, akkor a raktárkészletet terheli, remittendát kell kezelni. A logisztikai költségek emelkedése és a gyártással, szállítással járó környezetterhelés is negatívan befolyásolhatja a kiadók teljesítményét. Párhuzamosan folyik a kereskedelem az interneten és az üzletekben is.

A könyv egy fizikai produktum, jó átlapozni, a papírrillatot érezni, így sokáig marad még a látványos „brick and mortar” szerkezet. Az online vásárlás kényelme is sokakat toboroz, ezért ezt a hibrid modellt kell a kiadóknak kezelni jelenleg.

1. ábra. Forrás: Smithers Pira, 2018

OPTIMALIZÁLT KIS PÉLDÁNYSZÁM GYÁRTÁS

Az iparosodott, fejlett országokban ezzel együtt folyamatosan csökkennek a nyomtatott kiadványok (magazinok, újságok, katalógusok) eladott példányszámai. A könyv az egyetlen olyan nyomtatott termék, ami jelentős monokróm digitális nyomatszám-növekedést mutat.

Forgalom tekintetében a nyomtatott könyvekből származó bevétel 2013 és 2018 között 7,08 milliárd euróról –2,3% éves csökkenéssel 6,31 milliárd euróra esett. Ez az esés hasonlóan folytatódik, csökkenő meredekséggel (–1,5%) várhatóan elérve az 585 milliárd eurót 2023-ra (1. ábra). A könyvadatok egyszínes és négyzínes nyomatokra vonatkoznak, mind a kemény táblás, mind a kartonált kivitelben, az oktatási könyvektől a regényekig. Tartalmazza a self-publishing adatokat is (a fotókönyvek és évkönyvek azonban nincsenek hozzászámolva).

Ami jelentősen nőtt az elmúlt években, az a magánkiadásban terjesztett könyvek példányszáma. 2017-ben 38%-kal nőtt és ezzel egyidejűleg a magánkiadásban e-book formában 13%-kal kevesebb mű jelent meg.

A könyvüzlet fenntarthatóságát maximálisan támogatja a digitális nyomtatás. Ahogy növekszik az igény a monokróm (egyszínes) kiadványok iránt, úgy fog átrendeződni a gyártói oldal is az analógról a digitális technológiára.

A digitális könyvnyomtatás hajtómotorja a tekerces tintasugaras fekete-fehér gyártás lesz. A Canon több különböző specifikációjú nyomtatóval is készen áll a piac szolgálatára, a tekerces mellett igény szerint íves nyomtatókkal is.

Canon ColorStream 8000 család

Az eddig a világon telepített ColorStream nyomtatók 25%-a (több mint 1500 db) a könyvpiacra gyárt. Legfontosabb jellemzői:

- ◆ 133 vagy 160 m/perc sebesség,
- ◆ 120 × 1200 dpi felbontás,
- ◆ automatikus fejttisztítás,
- ◆ beépített papírtisztító,
- ◆ polimer pigment tinta,
- ◆ mázolatlan papírokra optimalizálva,
- ◆ 40 g/m² média (könyv, újság, gyógyszer, volumenizált papírok),
- ◆ automatikus formátumváltás (amíg nincs médiaváltás – nem áll meg, nincs papírvesztés),

- ◆ kétirányú kommunikáció az utófeldolgozó és a nyomtató között a teljesen automatizált könyvgyártásért.

varioPRINT iX 3200

- ◆ 320 A4 nyomtat/perc,
- ◆ több mint 4500 SRA3 4+4 ív óránként bármilyen nyomathordozóra,
- ◆ több mint 90%-os rendelkezésre állás,
- ◆ papírkapacitás 13 500 lap bármilyen formátumban/23 400 A4-es méretben,
- ◆ nagyfokú automatizálás minimális kezelői beavatkozással,
- ◆ natív 1200 dpi-s nyomtatófejek és feldolgozás,
- ◆ mázolt: 90–350 g/m²,
- ◆ normál ofszet: 60–350 g/m².

varioPRINT

- ◆ sebesség: max. 328 A4 nyomtat/perc,
- ◆ átlagos havi nyomtatási mennyiség – akár 10 000 000 nyomtat/hónap,
- ◆ a Gemini-technológiának köszönhetően szinte tökéletes elő-hát illeszkedés,
- ◆ támogatott hordozók tömege: 45–300 g/m²,
- ◆ rugalmas hordozóformátumok akár 350 × 500 mm-es méretig az igény szerinti könyvkészítés érdekében,
- ◆ rendkívül alacsony energiafogyasztás, alacsony ózonkibocsátás és hőleadás.

AUTOMATIZÁLT GYÁRTÁS ÉS ON-DEMAND SZOLGÁLTATÁSOK

A digitális nyomda nem egyenlő pusztán a digitális nyomtató használatával: újra kell gondolni a teljes munkafolyamatot, és a digitális gyártás jellemzőihez kell igazítani. Önmagában nem olcsóbb technológia akkor, ha a digitális nyomtatót csak egy újabb 4+4 B2 nyomógépnek tekintjük.

A munkafolyamat újjászervezésével azonban komoly üzleti előnyökre lehet szert tenni, mert a digitális könyvgyártás kiküszöböli az időigényes előkészületi lépéseket (lemezgyártás, a gyártási fázisok közötti raktározás, palettázás, összehordás). Kis példányszámok esetében hatékony gyártást és gyorsabb szállítást kínál, időt szabadítva fel az ofszetgyártásra az igazán nagy munkáknál. Jó példa erre a litván fővárosban, Rigában üzemelő *Livonia Print* nyomda. Az ofszetnyomtatók mellett üzemelő digitális íves és tekerces Canon-nyomtatók (kettő varioPRINT

iX 3200, egy ColorStream 6000 és egy image-PRESS C10000) a volumenhez képest több mint a dupláját termelik értékben.

EZ A DINAMIKUS KIADÁS

Az oktatás az igény szerinti kiadványnyomtatás egy jellemző területe. Svájcban a *Compendio* kiadó egészen alacsony példányszámokra is szakosodott, dinamikusan változó tartalommal. A célcsoport az oktatók és a diákok. A folyamatban a szerkesztők a Compendio tartalomtárából leválogatják az adott csoport számára szükséges tananyagokat, és egy kiadványba szerkesztik, amelyet ellátnak az iskolát azonosító márkajegyekkel, egyedi címet is kap és akár néhányszor tíz példányban gyártja a megrendelő számára a Canon varioPRINT iX 3200 nyomtatón.

KÖNYV ÉLETCIKLUS MENEDZSMENT – A TELJES ÉRTÉKLÁNC OPTIMALIZÁLÁSA

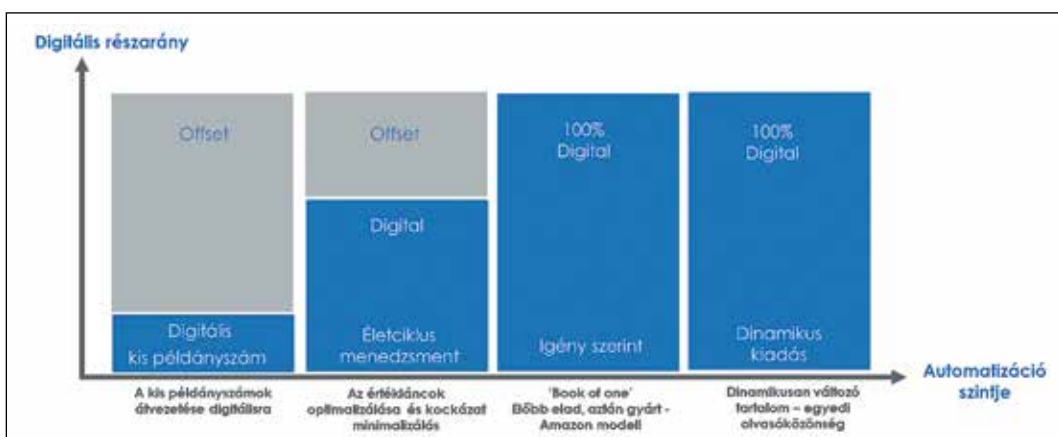
Az integrált digitális munkafolyamatok biztosítják a kiadóknak az ultra kis példányszámú rendelések lehetőségét, ami a gazdaságos életciklus menedzsment alapja. Valós idejű fogyási adatok alapján automatikus az újrendelés, és a minimumkészlet dinamikusan állítható.

IGÉNY SZERINTI NYOMTATÁS – AMAZON MODELL

Előbb elad, aztán gyárt. Ehhez kell az állandó rendelkezésre állás a világban mindenhol érkező, többnyire kiszámíthatatlan megrendelésállomány időben történő kiszolgálása érdekében. A teljes értékláncot optimalizálja, nem az egységárat, hanem a teljes költséget figyelembe véve. Új címek esetén is minimális a kockázata, és jól kezeli a hosszú kifizetésű műveket is. Az Amazon a könyvrendeléseket Lengyelországban Canon digitális eszközparkkal teljesíti: varioPRINT 6000 Titan flotta a belíveknek és imagePRESS 10000 nyomógépekkel a borítónyomáshoz. A rendeléstől számítva akár két órán belül a könyv kinyomtatva, bekötve indulhat a szállításra.

VARIOPRINT

A teljes körű digitális folyamatok a gyártás egészét új mederbe terelhetik, lehetővé téve a nyomdák számára, hogy új üzleti modelleket kínáljanak a kiadóknak. A digitális könyvnyomtatási megoldások ideális kiindulópontot jelentenek a nyomdák számára a jelenlegi folyamataik felülvizsgálatára és az esetlegesen időrabló manuális folyamatok kiküszöbölésére. A könyv életciklus menedzsment lehetővé teszi a nyomdák számára, hogy a kiadókkal együttműködve optimalizált raktárkészlet-gazdálkodást valósítsanak meg, elkerülve a fölösleges felhalmozást. A Print-On-Demand rendszer használatával a nyomdák új értékknövelt szolgáltatásokat nyújthatnak a kiadóknak, segítve a piacra kerülés idejének csökkentésében, akár az „1-könyv” előállítás-kötés-logisztika átvállalásában.

2. ábra. A kis példányszámok átvezetése digitálásra: hibrid nyomda